

E-HEEM

Mei 2010 (jaargang 2 - nr. 5)

Met steun van de
Vlaamse overheid

Dit is het vijfde nummer van de tweede jaargang van 'E-Heem', de elektronische nieuwsbrief van Heemkunde Vlaanderen. Abonnees kunnen hun e-mailadres aanpassen of zich uitschrijven via de links onderaan deze nieuwsbrief.

Veel leesplezier!

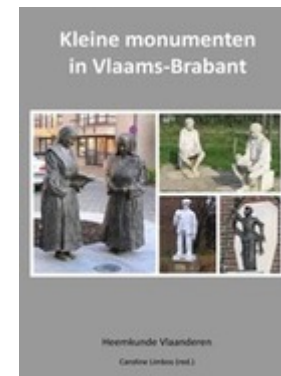
Christ'l, Daphné, Elke, Eva, Fons en Tijl

Kleine monumenten in Vlaams-Brabant

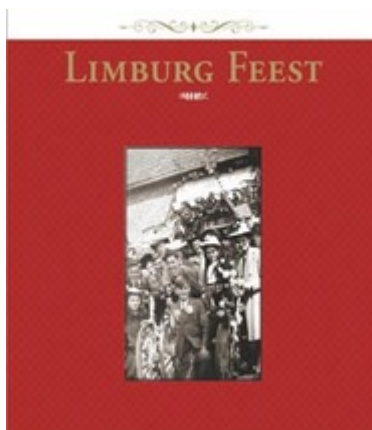
Op 24 april werd in Vilvoorde het nieuwe boek 'Kleine monumenten in Vlaams-Brabant' voorgesteld, een uitgave van Heemkunde Vlaanderen en Heemkunde Vlaams-Brabant.

294 kleine monumenten uit ruim 50 Vlaams-Brabantse gemeenten worden in deze publicatie samengebracht. Het echte verhaal van steden en dorpen in een rijk geschakeerd landschap van vreugde en verdriet, geluk en tegenspoed, geleerden en dorpsfilosofen, behoeftigen en weldoeners, industriëlen en fabrieksmeisjes... Elk monument herleeft in een foto en een aangepaste beschrijving. Achteraan in het boek zijn vier handige registers opgenomen.

[Lees meer](#)

Limburg Feest

Tijdens de provinciale heemdag van Heemkunde Limburg op zaterdag 15 mei in Zolder werd ook de nieuwe publicatie 'Limburg Feest' voorgesteld. Maar liefst veertig geschied- en heemkundige kringen, hun provinciale koepel, de vier Limburgse erfgoedcellen en de provincie Limburg sloegen voor het project de handen in elkaar.

In elk dorp werden en worden memorabele feesten gevierd. Dikwijls zijn het festiviteiten van religieuze aard, maar evengoed kunnen ze ontstaan uit een bijzonder voorval, rond een bekend persoon, een verhaal of een legende. Soms gaat het om een heus dorpsfeest, waarbij stoeten doorheen de dorpskern trekken. Andere feesten hebben dan weer een intiemer karakter en voeren allerhande al dan niet historische taferelen op. Een greep uit dit feestelijke leven vind je in dit boek terug.

[Lees meer](#)

Heemkundezondagen - Vervoer van 1800 tot 1900

Op zondag 6, 13 en 20 juni organiseert Heemkunde Gouw Antwerpen drie 'heemkundezondagen'. Tientallen heemkringen en heemkundige musea uit de provincie Antwerpen organiseren op deze drie dagen activiteiten en tentoonstellingen rond het thema 'Vervoer van 1800 tot 1900'. Verplaatsingen te voet, per postkoets, trekschuit, trein, tram, schip, fiets, auto, bus... Het komt allemaal aan bod.

Meer info: [Heemkunde Gouw Antwerpen](#)

In de kijker: De visioenen van zuster Victoria

Heemkunde Vlaanderen plaatst elke maand een originele heemkundige activiteit 'in de kijker' op de website en in deze nieuwsbrief. Ook een recente activiteit van jouw vereniging kan in de kijker komen! We zijn op zoek naar activiteiten die origineel of vernieuwend zijn, of een voorbeeldfunctie kunnen hebben voor andere organisaties. Voldoet jouw activiteit aan die criteria? Stuur dan een verslag en een aantal foto's naar consulenten@heemkunde-vlaanderen.be, en wie weet staat jouw activiteit volgende maand in de kijker.

Deze maand zetten we het **heemkundig genootschap 'De Twee Ambachten' uit Assenede** in de kijker. In Assenede vond **Erfgoeddag** dit jaar plaats in de deelgemeente Oosteklo. En dat was niet toevallig. Alle activiteiten hielden namelijk verband met een onwaarschijnlijk verhaal dat onlangs herontdekt werd en dat wonderwel paste binnen het thema 'Fake?'.

[Lees meer](#)

Smidstekens in België

Op werktuigen treft men vaak allerhande tekens aan: figuren, letters, cijfers. Die tekens kunnen naar de fabrikant verwijzen of naar de plaats waar het stuk gefabriceerd werd, de kwaliteit of een eigenschap onderstrepen enz. Deze soort van opschriften verenigen wij onder de noemer 'smidstekens'.

Het Museum voor de Oudere Technieken (MOT) in Grimbergen startte vorig jaar een project op rond 'Smidstekens in België', een project dat mee ondersteund wordt door Heemkunde Vlaanderen. Intussen heeft het MOT al de basis gelegd voor een inventaris van Belgische smidstekens.

[Lees meer](#)

Zijn je vrijwilligers voldoende verzekerd?

Al eens stilgestaan bij wat er gebeurt als een vrijwilliger in het depot van je museum struikelt en zijn arm breekt? Dat je als organisatie in orde bent met de wettelijk verplichte verzekering voor vrijwilligers kan een vals gevoel van 'veiligheid' creëren. Via de verplichte polis burgerrechtelijke aansprakelijkheid kan de schade van een ongeval immers niet vergoed worden als er hierbij geen derden in het spel zijn die verantwoordelijk zijn. Wie betaalt dan de dokterskosten boven de terugbetaling van het ziekenfonds? En wat als de vrijwilliger hierdoor voor een periode niet in staat is om te werken? Wie vangt dan het inkomensverlies op? Best dus eens nadenken over welke verzekeringen je best kan nemen voor je vrijwilligers!

Consulente Daphné Maes schreef voor het tijdschrift Museumpeil een bijdrage over vrijwilligers en verzekeringen.

[Lees meer](#)

Open Monumentendag zet vier elementen in de kijker

Op zondag 12 september 2010 wordt al voor de 22ste keer Open Monumentendag gevierd in heel Vlaanderen. Tijdens deze editie zijn de vier elementen aan het feest. Water, vuur, aarde en lucht hebben onmiskenbaar een grote invloed gehad op de manier waarop de mens en z'n omgeving zich doorheen de geschiedenis hebben ontwikkeld. En het zijn de ontelbare getuigen en sporen van de haat-liefdeverhouding tussen mens en elementen die tijdens deze editie van Open Monumentendag centraal staan. Maar liefst 210 deelnemende steden en gemeenten zetten de deuren van hun patrimonium open voor het grote publiek.

[Lees meer](#)

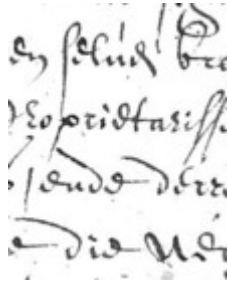
Behoud en beheer van architectuurarchieven

Architectuurarchieven worden op heel uiteenlopende plekken bewaard, gaande van professionele archiefinstellingen tot heemkundige kringen, onderwijsinstellingen, huisvestingsmaatschappijen, bouwheren en de architectenbureaus zelf. Het derde volume in de reeks 'Handleiding architectuurarchieven' behandelt de thema's 'verwerven' en 'selectie' en gaat dieper in op het beschrijven van stukken uit een architectuurarchief. Aansluitend bij de derde publicatie organiseert het CVAa een interactieve workshop rond verwerven, selecteren, inventariseren, beschrijven en beheren van architectuurarchieven.

[Lees meer](#)

Rijksarchief organiseert kampioenschap oud schrift

Vele onderzoekers kennen uit eigen ervaring de voldoening om teksten van lang geleden te ontcijferen. Het gaat niet zonder moeite, het vraagt volharding en zelfs een gezonde dosis koppigheid, maar de historische sensatie is weergaloos. Hoe goed ben jij in het lezen van oud schrift? Dat kun je nu testen in het open kampioenschap 'oud schrift lezen', een online-wedstrijd ingericht door het Rijksarchief Leuven. Je moet geen bolleboos in de paleografie zijn om mee te doen. Deze wedstrijd richt zich uitdrukkelijk tot amateurs.

[Lees meer](#)

Keer weer om

Het nieuwste nummer van het tijdschrift Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen (april-mei 2010) is grotendeels gewijd aan reuzen en ommegangen als immaterieel erfgoed. Auteurs Jean-Pierre Ducastelle en Laurent Dubuisson zorgden voor een interessant dossier over zes eeuwen reuzengeschiedenis. Reuzen en reuzegrote dieren maken deel uit van de literatuur, kunst en mythologie van elke beschaving. Het themanummer focust op de reuzen en dieren die vanaf het einde van de 14de eeuw meegedragen werden in processies en stoeten in West-Europa.

[Lees meer](#)

Oproepen

- In het najaar van 2010 brengen de West-Vlaamse televisiezenders Focus TV en WTV, in samenwerking met de Provincie en vier Erfgoedcellen een nieuwe reeks, getiteld 'Cinema De Keizer'. Tien uitzendingen rond evenveel thema's uit het verleden staan op het menu. De onderwerpen zijn zeer verscheiden. Van kusttoerisme, over sport, vrije tijd, de zorgsector, het fabrieksleven, de schoolbanken, maar ook over ons maritiem en religieus erfgoed of het vergeten landsleven worden uitzendingen voorbereid. Alle thema's krijgen steeds een West-Vlaamse invulling. Voor deze reeks wordt een oproep gelanceerd, waarvoor heemkundigen ongetwijfeld een belangrijke bijdrage kunnen leveren. [Lees meer](#).
- Het [DELA Fonds](#), een nieuw fonds van de Koning Boudewijnstichting, ondersteunt projecten rond verhalen, rituelen en tradities. Onlangs werd een eerste projectoproep gelanceerd. Tot 15 juli kunnen dossiers ingediend worden.
- Voorstellen voor activiteiten in het kader van de [Week van de Smaak](#) kunnen nog ingediend worden tot 31 mei.

Kort nieuws

- Provinciale [heemdag Vlaams-Brabant](#) op 30 mei in Vilvoorde
- Provinciale [heemdag Oost-Vlaanderen](#) op 6 juni in Zwalm
- Nieuwe heemkringen in [Oud-Heverlee](#) en [Sint-Joris](#) (Beernem)
- Colloquium [Bedrijfsarchieven](#) op 27-28 mei in Antwerpen
- Studiedag [Erfgoed en identiteit](#) op 2 juni in Roeselare
- [Landschapscontactdag](#) op 9 juni in Diest
- Forum voor Erfgoedverenigingen organiseert eerste [Erfgoedplein](#) op 12 juni in Kemzeke
- Studiedag '[Religie en moderniteit](#)' op 19 juni in Hasselt
- Studiedag textielproject '[Aan de Kant](#)' op 3 juli in Oudenaarde
- Museum voor de Oudere Technieken organiseert [zomerstages smeden en koperdrijven](#)
- Publieke [consultatie](#) Europese Commissie over de rechten van de Europese burger.
- Tentoonstelling '[Ivoor in Brugge](#)'

Zoekertjes

- Voor een erfgoedfietstocht is de Juliaan Claerhout-kring uit Wielsbeke op zoek naar een (zo origineel mogelijk) kostuum van een Duits soldaat uit W.O. I (liefst met pinhelm). Het zou gedragen worden door een persoon van ongeveer 1m75, maat large/extra large, tijdens het laatste weekend van september 2010. [Contact](#).

Een zoekertje plaatsen? [Mail ons!](#)

Heeft je vereniging nood aan nieuwe ideeën? Wil je advies over de registratie van je museale of documentaire collectie? Zoek je verjonging? Heb je een probleem binnen de werking van je heemkundige kring? Wil je raad over het opzetten van een project? Wil je nagaan hoe je beter kan communiceren om meer leden te winnen? Wil je zelf een toffe website voor je heemkring maken? Wil je een duidelijke visie en doelstelling ontwikkelen voor je vereniging? Heb je vragen over de vzw-wetgeving en de boekhoudkundige verplichtingen? Ideeën nodig voor de presentatie van je collectie lokaal erfgoed? Voor een antwoord op al deze vragen, en nog veel meer, kan je contact opnemen met de consulenten van Heemkunde Vlaanderen.

Heemkunde Vlaanderen vzw, Zoutwerf 5, 2800 Mechelen

Tel.: 015/20.51.74

E-mail: info@heemkunde-vlaanderen.be
consulenten@heemkunde-vlaanderen.be

www.heemkunde-vlaanderen.be
www.helpdesklokaalerfgoed.be
www.sprekerslijst.be

